

Pirms sāk strādāt, paraksti darba līgumu!

Tikai rakstveida darba līgums Tev **GARANTĒ** tiesisko un sociālo aizsardzību atbilstoši Darba likumam!

Strādājot ar rakstveidā noslēgtu darba līgumu, Tu IEGŪSTI garantijas:

- saņemt stabilu un regulāru darba samaksu;
- strādāt precīzi noteiktu darba laiku;
- izmantot ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, grūtniecības, dzemdību, bērna kopšanas un mācību atvaļinājumu;
- darba devējs no darba Tevi varēs atlaist tikai Darba likumā noteiktajā kārtībā;
- izbeidzot darba attiecības, saņemt atlaišanas pabalstu Darba likumā noteiktajos gadījumos.

Ja strādā bez rakstveida darba līguma, par Tevi netiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas! Tu ZAUDĒ tiesības saņemt:

- slimības pabalstu darba nespējas gadījumā;
- apdrošināšanas atlīdzību, ja darba vietā notiks nelaimes gadījums;
- apdrošināšanas atlīdzību arodslimības gadījumā;
- maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu;
- bezdarbnieka pabalstu, ja paliksi bez darba;
- vecuma pensiju.

Atceries! Strādājot bez darba līguma, strīdus gadījumā ar darba devēju Tev būs sarežģīti pierādīt darba attiecību pastāvēšanas faktu un sev pienākošās garantijas.

Pirms paraksti darba līgumu, to rūpīgi izlasi! Pieprasi parakstītu sava darba līguma eksemplāra oriģinālu!

Par darba tiesiskajām attiecībām vairāk lasi www.vdi.gov.lv.

Nodarbinātības valsts aģentūra

Kr. Valdemāra iela 38 k-1,
Rīga, LV-1010
Tālr. 67021706,
fakss 67021806

Interneta vietne: www.nva.gov.lv,
e-pasts: nva@nva.gov.lv

Valsts darba inspekcija

K. Valdemāra ielā 38 k-1,
Rīgā, LV-1010

Tālr. konsultācijām:
67186522, 67186523

Anonīmais uzticības tālrunis:
67312176

Ziņo par nodarbināšanu
bez rakstveida darba līguma:
nelegals@vdi.gov.lv
vai interneta vietnē
www.vdi.gov.lv

Informatīvais materiāls sagatavots, pateicoties Eiropas Sociālā fonda projekta **Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide** Nr.1DP/1.3.1.4.0/08/IPIA/NVA/001 atbalstam, kura mērķis ir pilnveidot NVA darbību, izveidojot dinamisku, profesionālu, uz klientiem vērstu darba tirgus institūciju, kas operatīvi reaģē uz klientu pieprasījumu, sniedz kompetentas konsultācijas un nodrošina informatīvo atbalstu.

Informācija darba meklētājiem un bezdarbniekiem

Kas jāzina, ja zaudē, meklē vai atrodi darbu!

www.nva.gov.lv
www.vdi.gov.lv

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Izbeidzot darba attiecības, ņem vērā

- Ja esi atradis labāku darbu, Tev rakstiski jāuzteic darba līgums vienu mēnesi iepriekš. Vari mēģināt vienoties par īsāku termiņu.
- Darba devējam rakstiski jāpamato, kādēļ Tevi atbrīvo no darba.
- Darbinieku, kurš ir arodbiedrības biedrs, var atbrīvot tikai ar arodbiedrības piekrišanu.
- Atlaišanas dienā darba devējam jāizmaksā visu darbiniekam pienākošo naudu (darba samaksa, atvaļinājuma nauda, atlaišanas pabalsts).
- Atlaišanas pabalstu nesaņemsi, ja būsi pārkāpis darba līgumu vai darba kārtību.
- Ja esi saņēmis nepamatotu uzteikumu, prasību tiesā var iesniegt viena mēneša laikā no uzteikuma saņemšanas dienas.

Ja Tev nepieciešama konsultācija darba tiesību jautājumos, zvani pa Valsts darba inspekcijas konsultatīvo tālruni 67186522, 67186523 vai meklē atbildes www.vdi.gov.lv.

Ja nav darba, reģistrējies NVA kā bezdarbnieks vai darba meklētājs!

Iegūt bezdarbnieka statusu Tu vari:

- ja nestrādā, meklē darbu;
- esi sasniedzis 15 gadu vecumu;
- neesi pensionārs;
- esi darbspējīgs un gatavs nekavējoties stāties darba attiecībās;
- neiegūsti izglītību klātienē vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē, izņemot vakarskolu;
- neveic komercdarbību;
- neesi pilnā valsts apgādībā.

Reģistrējies jebkurā no 28 Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) filiālēm visā Latvijā, uzrādot:

- pasi vai ceļošanas dokumentu;
- algas nodokļa grāmatiņu (ja esi to saņēmis);
- dokumentu, kas apliecina uzturēšanās tiesības Latvijā (ja esi ārzemnieks un uzturies Latvijā).

Lai paaugstinātu savu konkurēt-spēju un izredzes atrast darbu, izmanto NVA piedāvātās IESPĒJAS

NVA pakalpojumi darba meklētājiem un bezdarbniekiem:

- informāciju par brīvajām darba vietām, *CV/Vakanču portālu*;
- karjeras konsultācijas;
- konkurētspējas paaugstināšanas pasākumus;
- profesionālo apmācību, pārkvalifikāciju un kvalifikācijas paaugstināšanu;
- neformālās izglītības ieguvu;
- apmācību pie darba devēja;
- apmācību pēc darba devēja pieprasījuma;
- kompleksos atbalsta pasākumus;
- pasākumu noteiktām personu grupām (subsīdētā nodarbinātība);
- atbalstu komercdarbības vai pašnodarbinātības uzsākšanai;
- Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla (EURES) konsultācijas brīvās darbaspēka kustības jautājumos.

Kā pieteikties bezdarbnieka pabalsta saņemšanai?

Ja Tev ir tiesības pretendēt uz bezdarbnieka pabalstu, Tu vari iesniegt jebkurā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) nodaļā iesniegumu pabalsta pieprasīšanai.

Uzzini vairāk VSAA interneta vietnē www.vsa.a.lv. Atsevišķos gadījumos iesniegumu pabalsta pieprasīšanai pieņems arī NVA – vairāk meklē www.nva.gov.lv.

Bezdarbniekam ir ne tikai tiesības, bet arī pienākumi!

Tiesības:

- piedalīties aktīvajos nodarbinātības pasākumos, kā arī saņemt citus NVA pakalpojumus;
- saņemt bezdarbnieka pabalstu, ja iepriekš esi veicis sociālās iemaksas, un stipendiju profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas, kvalifikācijas paaugstināšanas un neformālās izglītības ieguves laikā;
- iegūt informāciju par brīvajām darba vietām;
- saņemt karjeras konsultācijas.

Pienākumi:

- aktīvi meklēt darbu un pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas sniegt priekšlikumus NVA individuālā darba meklēšanas plāna izstrādei;
- individuālajā darba meklēšanas plānā noteiktajā dienā ierasties NVA un uzrādīt nepieciešamos dokumentus;
- ierasties NVA triju darba dienu laikā no izsaukuma saņemšanas dienas;
- piedalīties individuālajā darba meklēšanas plānā paredzētajos pasākumos;
- ja vairs neatbilsti bezdarbnieka statusa iegūšanas nosacījumiem vai esi atradis darbu uz laiku līdz diviem mēnešiem, paziņo par to NVA triju darba dienu laikā;
- ja slimo ilgāk par desmit dienām, paziņo par to NVA triju nedēļu laikā no pārejošas darbnespējas sākuma.

Par NVA pakalpojumiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem uzzini vairāk www.nva.gov.lv.